

Rita en karta när du läser

Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 1-3

Syfte

Ge eleverna visuellt stöd vid läsning så att de har något att "hänga upp handlingen" på. Gäller såväl kronologin som hur karaktärerna förhåller sig till varandra.

Läraren reflekterar

Jag gör alltid två saker när jag läser en skönlitterär bok. Jag skapar kartor, ibland som inre bilder och vid komplex handling och/eller ett omfattande persongalleri ritar jag dem på ett papper:

1. En geografisk karta över var handlingen utspelar sig. Det spelar ingen roll om det är en verklig historia eller en fantasihistoria som i *Bilbo* eller *Sagan om ringen* (där serverar Tolkien iofs läsaren en karta... som vid läsning studerades ingående och ofta!).
2. En karta över hur människor i boken hör ihop med varandra (och inte).

Bilderna hjälper mig att skapa en struktur över hur karaktärerna förhåller sig till varandra, förändrar och utvecklar både personlighet och relationer. Den geografiska kartan hjälper till att "hänga upp" händelser på fysiska platser. Det blir enklare att komma ihåg olika episoder ur boken och skapa en kronologi.

Metod

Två digitala verktyg för att ge eleverna detta stöd är [Google Maps](#) (om det är en bok som utspelar sig i den "verkliga" världen) och [Canva](#) (för att skapa släkt- och relationsträd med cirklar som på bilden nedan). En klass läser just nu *Stjärnlösa nätter* (Arkan Asaad) och då kan bilderna se ut så här:

Det går förstås lika bra att rita både karta och persongalleri på tavlan i klassrummet. Fördelen med att publicera dem digitalt är att de finns som stöd även vid läsning hemma. Allteftersom läsningen fortgår kan bilderna uppdateras och fyllas på med pilar, länkar/kedjor, andra symboler (t ex hjärtan, blixtar) och stödord.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.

Betygskriterier*

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar **med mycket gott flyt** och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med **god** säkerhet. Eleven för också **välutvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

* årskurs 4-6